

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.20.009/2021/8.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke

Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Ravasz László ügyvéd (cím2)

A felperes pernyertessége érdekében beavatkozó:

beavatkozó1 (cím3)

Az alperesek: alperes1 (cím4) I. rendű

alperes2 (cím5) II. rendű

alperes3 (cím6) III. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Réti Sándor ügyvéd (cím7) I-II. rendű alperes
képviselésében

A per tárgya: Ajándékozási szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 43.Pf.634.843/2019/45.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 19.P.XXII.24.416/2017/72.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alperes részére 15 napon belül személyenként 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 1.000.000 (egymillió) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A helység¹, belterület, helyrajzi szám¹ hrsz.-ú, cím⁸ ingatlan 1/2 tulajdoni hányada a felperes tulajdonában állt. A további 1/2 tulajdoni hányad tulajdonosa a III. rendű alperes volt, az ingatlant természetben megosztva használták.

[2] A felperes 1993. szeptember 8-án aláírt egy ajándékozási szerződés megnevezésű iratot, amely szerint tulajdoni hányadát gyermekeinek, az I. és II. rendű alpereseknek ajándékozta (a továbbiakban: az ajándékozási szerződés). Az okiratot két tanú is aláírta

lakcímük feltüntetésével. Az akkor még kiskorú megajándékozottak nevében 1993. szeptember 9-én törvényes képviselőként édesanyjuk, a felperes volt házastársa tett elfogadó nyilatkozatot. Az I. és II. rendű alperes tulajdonjogát az ingatlan 1/4 - 1/4 tulajdoni hányadára 1994. február 9-én bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba.

[3] Az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadát az ajándékozási szerződés megkötése után is a felperes használta. Nem gondoskodott állagának fenntartásáról, a közüzemi szolgáltatók felé jelentős tartozást halmozott fel. A II. rendű alperes megvásárolt a felperes részére Udvariban egy családi házat, amelyre a felperes tulajdonjogát 2013. január 17-én bejegyezték. Az I. rendű alperes felszólította a felperest a kiköltözésre és az udvari családi ház birtokba vételére, de a felhívásnak nem tett eleget.

[4] A bíróság a 2014. június 19-én jogerős ítéletével elutasította a felperes ajándék visszakövetelése iránti keresetét, amelyet arra hivatkozással terjesztett elő, hogy az ajándékra létfenntartása érdekében szüksége van és az I., II. rendű alperes viszontkeresete alapján kötelezte az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadának kiürítésére. A felperes önként nem tett eleget az ítéletnek, a tulajdoni hányad végrehajtási eljárás eredményeként került az I. és II. rendű alperes birtokába.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[5] A felperes többször módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az ajándékozási szerződés nem jött létre, mert azt nem írta alá, az okiraton lévő aláírás nem tőle származik. Másodlagosan az ügyvédi ellenjegyzés hiánya miatti érvénytelenségének megállapítását kérte, harmadlagosan az ajándékot az I. és II. rendű alperes érdemtelenységére hivatkozással visszakövetelte.

[6] Másodlagos keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 200. § (2) bekezdésére és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1972. évi 31. törvényerejű rendeletnek (a továbbiakban: Inytvr.) a szerződés földhivatalba benyújtásakor hatályos 15. § (2) bekezdésére; harmadlagos keresetét a Ptk. 582. § (2) bekezdésére alapította.

[7] Az I. és II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte: a felperes az ajándékozási szerződést aláírta, érvényességének nem feltétele az ügyvédi ellenjegyzés és nem követtek el súlyos jogsértést. A III. rendű alperes a keresetre nem nyilatkozott.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[9] Kifejtette: a felperes az ajándékozási jogviszony fenn nem állásának (az ajándékozási szerződés létre nem jöttének és érvénytelenségének) a megállapítását kérte úgy, hogy hiányzott a megállapításra irányuló kereset előterjesztésének a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 123. §-ban megfogalmazott az a feltétele, hogy a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. Ennek ellenére „a teljesség igényével” érdemben döntött az ajándékozási szerződés létre nem jöttéről és az érvénytelenségéről.

[10] A felperes személyes és a keresetlevélben tett előadása, az I. és II. rendű alperesek édesanyjának tanúvallomása, továbbá szakértől kirendelt igazságügyi írásszakértő aggálytalan szakvéleménye alapján úgy értékelte: a felperes a teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben nem bizonyította azt az állítását, hogy nem írta alá a szerződést, így nem tett ajándékozási nyilatkozatot. Az ajándékozási szerződés ezért a régi Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján, a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével létrejött.

[11] A kirendelt szakértő szakvéleményében kategorikusan állapította meg, hogy az ajándékozási szerződésen lévő aláírás valódi, az a névtulajdonos felperestől származik. A szakértő a szakvéleményt az ajándékozási szerződés eredeti példánya és 52 spontán, 1975 és 2018 között keletkezett aláírásminta vizsgálata alapján készítette. Rögzítette: a szerződésen lévő aláírás és az aláírásminták között kizárólag olyan különbségek voltak, amelyek a minták keletkezési idejük alatt bekövetkezett írásváltozásoknak, az eltérő objektív és szubjektív íráskörülményeknek a következményei, nem befolyásolták az azonos kézeredet határozott megállapítását. A szakértő olyan, a névtulajdonos kézmozgását jellemző különös sajátosságokat talált a kérdéses és a rendelkezésre álló aláírásminták között, amelyek az idegenkezűséget határozottan kizárják. Ezeket az írássajátosságokat a szakértői véleményében és kiegészítésében részletezte.

[12] Ezzel szemben a felperes felkérése alapján eljáró szakértő² és szakértő³ írásszakértő a szerződésen lévő aláírást csak fénymásolatban vizsgálta. szakértő⁴ ugyan a szerződés eredeti példányát vizsgálta, de a per egyéb adataival együttesen értékelve nem alkalmas a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében megállapított tény megdöntésére, ezért a felperes új szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát elutasította.

[13] Az ingatlan ajándékozása a régi Ptk. 579. § (2) bekezdésében foglaltak alapján alakszerűséghez kötött: az ingatlan ajándékozásának érvényességéhez a szerződés írásbafoglalása szükséges. Az ingatlan-átruházási szerződés érvényességéről szóló XXV. számú Polgári Elvi Döntés (a továbbiakban: PED) szerint az ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés érvényes létrejöttéhez a tartalmi követelmények szempontjából szükséges és egyben elegendő, ha a szerződésről készült okirat tartalmából a felek személye mellett az ingatlan tulajdonjogának átruházását célzó akaratnyilvánítás kitűnik, továbbá az okirat tartalmazza az ingatlannak és az ellenszolgáltatásnak a megjelölését, vagy ha az átruházás ingyenes, az az okirat tartalmából megállapítható. Egyéb kérdésben létrejött megállapodás írásbafoglalásának elmaradása a szerződés érvényességét nem érinti még akkor sem, ha az ebben való megállapodást bármelyik fél lényegesnek minősítette.

[14] A régi Ptk. 218. § (1) bekezdése szerint az írásbafoglalt szerződés érvényességének nem feltétele, hogy a felek a megállapodásukat közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják, kivéve, ha ezt külön jogszabály előírja. Az ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés írásbafoglaltnak akkor tekinthető, ha a szerződési nyilatkozatát mindegyik szerződő fél aláírta. A szerződés érvényességét nem érinti az sem, ha nem ugyanaz az okirat tartalmazza valamennyi fél szerződési nyilatkozatát, hanem mindegyik szerződő fél külön okiratba foglalt nyilatkozata révén jön létre a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása (PED II. és III. pont).

[15] Az ajándékozási szerződés tehát alakilag mindenben megfelelt az annak megkötésekor hatályban volt jogszabályi követelményeknek. Ha a szerződés nem felel meg a bejegyzéskor hatályban lévő jogszabály által megkívánt további alaki kelléknek, ezért nem alkalmas az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre, az nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét.

[16] Az ajándék visszakövetelésének a régi Ptk. 582. § (2) bekezdésben rögzített feltételei – a megajándékozott vagy vele együtt élő hozzátartozója az ajándékozó vagy közeli hozzátartozója rovására súlyos jogsértést követ el – fennállásának bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte, aki ennek nem tett eleget.

[17] Az irányadó bírói gyakorlat szerint a felek közötti viszony pusztá megromlása vagy az ajándékozóval szemben tanúsított tiszteletlenség nem ad alapot az ajándék visszakövetelésére. Nem ad alapot az ajándék visszakövetelésére az sem, hogy az I. és II. rendű alperesek a felperes által indított perben viszontkereset útján érvényesítették igényüket az ingatlan birtokára, majd jogerős ítélet alapján a felperes önkéntes teljesítése hiányában végrehajtási eljárást indítottak. Mérlegelni kell azt is, hogy az ajándékozó által súlyos jogsértésnek állított magatartás kiváltásában mennyiben játszik szerepet az ajándékozó felróható magatartása. A felperes jogellenesen járt el, amikor jogerős bírói ítéletnek nem tett eleget, nem üritette ki az ingatlant és nem bocsátotta az I. és II. rendű alperes birtokába. Nem hivatkozhat a felperes a megajándékozottak súlyos jogsértésére azért sem, mert nem teljesítette a velük szembeni tartási kötelezettségét.

[18] A felperes ugyan nem tartotta fenn az eredetileg előterjesztett, az ajándék visszakövetelésének a feltevés meghíúsulására és az arra alapított keresetét, hogy az ajándékokra a létfenntartása érdekében szüksége van, de az elsőfokú bíróság szükségesnek tartotta kiemelni, hogy a felperes ezeknek a visszakövetelési jogcímeknek a feltételeit sem bizonyította.

[19] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[20] A felperes bizonyítási indítványa alapján újabb igazságügyi írásszakértőt rendelt ki, aki az elsőfokú eljárásban kirendelt szakértővel egyezően azt állapította meg, hogy az ajándékozási szerződésen lévő aláírás a felperestől származik. Megválaszolta a felperesi beavatkozó szakértői véleményre tett észrevételeit és szakmai, szakszerű érvekkel vetette el az ajándékozási szerződés eredeti példányát nem, csak annak egyszerű fénymásolatát vizsgáló

szakértő5 magánszakértő megállapításait. Ez a magánszakértői vélemény nem volt alkalmas a kirendelt szakértők egybehangzó szakvéleményeinek megcáfolására.

[21] Ugyancsak nem tette aggályossá a szakvéleményeket szakértő4 magánszakértői véleménye sem, amely ugyan az ajándékozási szerződés eredeti példányának vizsgálatán alapult, de nem tartalmazott kategorikus szakértői következtetést, csak annyit, hogy: az „idegen kéztől való származás nem zárható ki”. A szintén másolati szerződéses példány és mindössze egy összehasonlító aláírásminta alapján vizsgálódó nem igazságügyi szakértő szakértő2 magánszakértői véleményére utóbb a felperes sem hivatkozott. A perben rendelkezésre álló további, az ajándékozási szerződés eredeti példányát vizsgáló szakértő6 által készített magánszakértői vélemény megállapításai pedig egybeesnek a kirendelt szakértői megállapításokkal.

[22] Az aláírás valódisága, annak a felperestől származása bizonyított. Az alakilag a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatot tehát a Pp. 197. § (2) bekezdés alapján úgy kell tekinteni, hogy az a felperesnek az ingatlanhagyad I. és II. rendű alperes részére történő ajándékozására szóló nyilatkozatát tartalmazza. Rendelkezésre áll I. és II. rendű alperes mint megajándékozottak törvényes képviselőjének ugyancsak teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, az ajánlatot elfogadó nyilatkozata is. Ezzel az ajándékozási szerződés a régi Ptk. 205. § (1) bekezdés alapján a felperes, továbbá az I. és II. rendű alperes között létrejött.

[23] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra is, hogy valamely tulajdonjog átruházására irányuló szerződés érvényes létrejöttét el kell választani a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyezhetőségének kérdésétől: a szerződés érvényességéhez a PED-ben rögzített feltételek fennállása szükséges. Ezeket az ajándékozási szerződés tartalmazza, az tehát érvényes. A korabeli jogszabály szerint az érvényességnek nem volt feltétele az ügyvédi ellenjegyzés, ezért annak hiánya nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét.

[24] A másodfokú bíróság egyetértett az ajándék visszakövetelése iránti kereset elutasításának indokaival is. Azt annyiban pontosította, hogy az „érdemtelenség” fogalma a régi Ptk. 600. § c) pontja alapján az öröklés szabályaihoz, az öröklésből való kieséshez kapcsolódik. A régi Ptk. 602. § (1) bekezdés a-c) pontjaiban felsoroltakat azonban felperes még csak nem is állította.

A felülvizsgálati kérelem

[25] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdést, a Pp. 196. § (4) bekezdést, az Inyvtv. 12. § (1) bekezdést, a 14. § (1) és (2) és (5) bekezdést, a 15. § (1) és (2) bekezdést, a 17. §-t, a 33. § (1) bekezdést, az Inyvtv. végrehajtására kiadott 27/1972. (XII. 31.) MÉM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 73. és 74. §-t jelölte meg.

[26] Az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdését sértő módon, önkényes mérlegeléssel állapították meg azt, hogy az ajándékozási szerződést aláírta. A másodfokú bíróságnak mindenképpen új szakértőt kellett volna kirendelnie, mert a kirendelt szakértő szakvéleményét szakértő⁷, szakértő⁵ és szakértő⁴ magánszakértői véleményei kétségesé teszik.

[27] Az eljáró bíróságok azt is önkényes mérlegeléssel állapították meg, hogy nem állnak fenn a megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ban szabályozott feltételei, ezért megsértették ezt a jogszabályt, amikor nem vizsgálták érdemben az ajándékozási szerződés érvénytelenségét.

[28] A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy azzal a feltétellel adta az I. és II. rendű alperes tulajdonába az ingatlan tulajdoni hányadot, hogy élete végéig ott lakhat. Ez a feltevése a hibájukból meghiúsult, ezért jogosult a régi Ptk. 582. § (3) bekezdése alapján az ajándék visszakövetelésére.

[29] Az is megállapítható, hogy jogellenesen fosztották meg az ingatlan használatától, amely miatt lényegében hajléktalanná vált. Ez olyan súlyos jogsértés, amely alapot adhat a régi Ptk. 582. § (1) bekezdése [helyesen: (2) bekezdése)] alapján az ajándék visszakövetelésére.

[30] A III. rendű alperes 1/2 tulajdoni hányadát értékesítette, ennek ellenére a másodfokú bíróság neki küldte meg az ítéletet, az új tulajdonostársnak és haszonélvezőnek pedig nem. Az eljáró bíróságok annak ellenére megállapították a szerződés létrejöttét, hogy az I. és II. rendű alperes tulajdonjogát az Inytr. és a Vhr. felsorolt rendelkezéseinek a megsértésével jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba: az ajándékozási szerződést nem a felperes nyújtotta be a földhivatalba, az nem tartalmazza a felperes, az I. és II. rendű alperes édesanyja és a tanúk személyi számát, nincs rajta ügyvédi ellenjegyzés és az elfogadó nyilatkozatot nem nyújtották be a gyámhivatalhoz.

[31] A felülvizsgálati kérelem előterjesztésének határideje után benyújtott beadványában a felülvizsgálati kérelmet kiegészítette és módosította. Bejelentette, hogy az I. és II. rendű alperes tulajdoni hányadát az ítélet jogerőre emelkedése után, 2020. december 23-án értékesítette, ezt a tulajdoni lap másolatával igazolta. Az új tulajdonosokat és a haszonélvezőt III-VI. rendű alpereseknek tekintette, akikkel szemben tűrésre irányuló keresetet terjesztett elő. A felperes pernyertessége esetén a beavatkozó vállalta az új tulajdonosok által elvégzett munkák értékének megtérítését és kérte az I. és II. rendű alperes kötelezését az új tulajdonosok részére a vételár visszafizetésére.

[32] Az I. és II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Az eljáró bíróságok a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően értékelték. A felperes állításával szemben érdemben vizsgálták a szerződés létre nem jöttének és érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet, a másodfokú bíróság pedig új igazságügyi szakértőt is kirendelt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása előtt a Kúria az alábbiakra mutat rá: a felülvizsgálat nem az első- és másodfokú eljárás folytatása, nem harmadfokú eljárás, hanem szigorú rendelkezések által szabályozott rendkívüli perorvoslat.

[34] A Kúria a Pp. 270. § (2) bekezdés szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát végzi el; a Pp. 275. § (1) bekezdés alapján pedig a felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének. Ezekből a jogszabályi rendelkezésekből az következik, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag az első- és másodfokú eljárás befejezéséig bekövetkezett tényeket; az addig rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelheti, a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett tényeket és ezek bizonyítékait nem. A Kúria ezért nem vizsgálta érdemben a felperesnek a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett tényekre tett előadását és a csatolt okirati bizonyítékot.

[35] A Pp. 273. § (5) bekezdés alapján a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni. A Kúria ezért nem vizsgálta érdemben a felperes felülvizsgálati határidő letelte után előterjesztett, a felülvizsgálati kérelmet módosító és kiegészítő beadványát.

[36] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem – mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz – jogi jelentősége egyebek között abban jelölhető meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok vagy okok keretei között bírálhatja felül. Ennek következtében eljárása során csak azon jogszabálysértés, vagy jogszabálysértések fennállását vizsgálhatja, amelyeket a fél felülvizsgálati kérelmében megjelölt.

[37] A Pp. 272. § (2) bekezdése a felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeit úgy határozza meg, hogy annak tartalmaznia kell: a támadott határozat megjelölését, a Kúria döntésére irányuló határozott kérelmet, a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölését, továbbá a jogorvoslati kérelem indokolásának ismertetését.

[38] Ha a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet több okból is támadja; vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel (PK vélemény 6. pont). A felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének tehát valamennyi, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára történő hivatkozása esetében konkrétan meg kell jelölnie az álláspontja szerint megsértett jogszabályhelyet, szövegesen elő kell adnia a jogszabálysértést és a jogszabálysértésre valóhivatkozás indokait. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatóak, amelyek esetében a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (Kúria Pfv.20.301/2015/6. megjelent: BH 2015.307.).

[39] A felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, amely csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt. Ennek oka,

hogy a felülvizsgálatnak csak olyan téves jogi álláspont vagy mulasztás lehet az alapja, amely az eljárás korábbi szakaszában is a per tárgya volt. Ha egy kérdéssel a korábban eljáró bíróságok erre irányuló kérelem hiányában nem foglalkozhattak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhettek el (Kúria Pfv.V.20.797/2016. megjelent: BH 2017.232.).

[40] Az eljáró bíróságok a szerződés létrejöttét a régi Ptk. 205. § (1) bekezdés alapján, az alaki feltételeknek megfelelő írásbafoglalást pedig a 218. § (1) bekezdés alapján állapították meg. A felperes a felülvizsgálati kérelemben úgy állította a szerződés létrejötte megállapításának jogszabálysértő voltát, hogy nem hivatkozott az eljáró bíróságok által alkalmazott anyagi jogi jogszabályok megsértésére. Ezen túlmenően az első- és másodfokú eljárásban a szerződés létre nem jöttét nem a felülvizsgálati kérelemben felsorolt ingatlan-nyilvántartási jogszabályok megsértésére alapította; az első-, és másodfokú eljárásnak nem volt tárgya az I. és II. rendű alperesek tulajdonjogának jogszabálysértő ingatlan-nyilvántartási bejegyzése. A III. rendű alperes jogutódja perbe vonásának elmulasztását pedig megsértett jogszabályhely megjelölése nélkül állította. A Kúria ezért érdemben nem vizsgálta a felperesnek a felülvizsgálati kérelemben az erre, továbbá az Inytvr. és a Vhr. megsértésére hivatkozását.

[41] A felperes az elsőfokú eljárásban elállt a feltevés meghíúsulására alapított ajándék visszakövetelése iránti keresetétől. Az elsőfokú bíróság ugyan az elállás rögzítése mellett szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy ennek feltételeit nem bizonyította, de ezen a visszakövetelési jogcímen alapuló kereset a másodfokú eljárásnak nem volt a tárgya, így ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság nem követhetett el jogszabálysértést. A Kúria ezért érdemben nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelem erre vonatkozó részét sem.

[42] A felperes a felülvizsgálati kérelemben azt állította, hogy az eljáró bíróságok a megállapítási kereset Pp. 123. §-ban rögzített feltételei hiányának megállapítása miatt jogszabálysértéssel nem vizsgálták érdemben a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetét. Az elsőfokú bíróság ugyan valóban megállapította, hogy hiányoznak a megállapítás iránti kereset előterjesztésének feltételei, ennek ellenére a felülvizsgálat érvelésével szemben a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet érdemben elbírált, a másodfokú bíróság pedig elbírált az ebben a körben előterjesztett fellebbezést. A Kúria ezért nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelemnek ezt a hivatkozását sem.

[43] A felülvizsgálati kérelem érdemben elbírálható része megalapozatlan.

[44] A felperes alaptalanul állította a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértését.

[45] A Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata csak jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogszabálysértésnek tekinthető a megalapozatlan ítélet meghozatala is. Megalapozatlanságról azonban csak akkor lehet szó, ha a tényállás felderítetlen maradt, vagy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Következetes a Kúria ítélkezési gyakorlata abban, hogy a mérlegelési szabadság a felülvizsgálati eljárásban korlátozott: a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (Legfelsőbb Bíróság Pfv. 21.680/2006. megjelent:

EBH 2006.1526.). A Kúria egységes gyakorlata szerint önmagában nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. Kizárólag az minősíthető kirívóan okszerűtlen mérlegelésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.21.474/2011. megjelent: BH 2013.119.).

[46] Az eljáró bíróságok az első- és másodfokú eljárásban beszerzett írásszakértői szakvélemények és az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok együttes, okszerű, iratszerű és logikus, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő mérlegelésével állapították meg: a felperes aláírta az ajándékozási szerződési ajánlatot, így a szerződés az I. és II. rendű alperes törvényes képviselőjének elfogadó nyilatkozatával létrejött. A felperes felülvizsgálati kérelemben kifejtett állításával szemben a másodfokú bíróság a felperes indítványára kirendelt új igazságügyi írásszakértőt, akinek a szakvéleménye az elsőfokú eljárásban kirendelt szakértő szakvéleményével megegyezett. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletben részletesen kifejtette azt is, hogy a felperes által beszerzett magánszakértői vélemények miért nem tették aggályossá a kirendelt szakértők egybehangzó szakvéleményeit.

[47] Az eljáró bíróságok részletesen indokolták azt is, hogy az I. és II. rendű alperesek felperes által sérelmezett magatartása miatt nem minősül az ajándék visszakövetelését megalapozó súlyos jogsértésnek. Önmagában az, hogy a felperes ezzel nem ért egyet, nem teszi az eljáró bíróságok mérlegelését jogszabálysértővé. Fel sem merülhet, hogy a bizonyítékokból - akár a szerződés aláírása, akár az I. és II. rendű alperes súlyos jogsértése körében - csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni. Az adott ügyben ezért nincs helye a bizonyítékok Kúria általi felülmérlegelésének.

[48] A Kúria a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

[49] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott 78. § (1) bekezdése szerint köteles az I. és II. rendű alperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése szerint megállapított, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban álló felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

[50] A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott 78. § (1) bekezdése, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[52] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr.
Kósa Zsuzsanna s.k. bíró